

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. juna 2013. god.
Br. ref.: RK425/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI23/13

Podnosilac

Melihate Hakiqi

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosovo
A br. 1197/2012 od 27. decembra 2012.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Melihate Hakiqi iz sela Gornja Lapaštica, opština Podujevo.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Vrhovnog suda Kosova, A. br. 1197/2012 od 27. decembra 2012, za koju podnosilac zahteva nije naveo datum kada je primio.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva podnetog Ustavnom sudu Republike Kosovo dana 27. februara 2013. god. je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova A. br. 1197/2012 od 27. decembra 2012, kojom je Vrhovni sud odbio tužbu podnosioca zahteva za ocenu zakonitosti rešenja Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ) br. 5081032. od 6. avgusta 2012. god. u postupku o upravnom sporu.

Pravni osnov

4. Član 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), član 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 27. februara 2013. god., Ustavni sud je primio zahtev gđe Melihate Hakiqi i isti zaveo pod brojem KI23/13.
6. Dana 28. februara 2013. god. odlukom GJR 23/13 predsednik Suda je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani, kao članovi Veća za razmatranje.
7. Dana 21. marta 2013. god., Ustavni sud je obavestio Vrhovni sud Kosova i podnosioca zahteva o registraciji zahteva.
8. Dana 15. maja 2013. god., odlukom predsednika o zameni člana Veća za razmatranje, sudija Snezhana Botusharova je imenovana za predsedavajućeg Veća za razmatranje.

Kratak opis činjenica

9. Dana 20. jula 2006. god. Odeljenje penzijske administracije je donelo odluku pod br. dosjea 5081032 kojom je na osnovu zahteva podnosioca od 19. jula 2005. god. odobrilo njen zahtev za penziju za lica sa ograničenim sposobnostima.
10. Na ovu odluku u zakonom predviđenom roku nije podneta žalba od bilo koje strane.
11. Dana 21. maja 2012. god., Lekarska komisija za ponovno razmatranje pri Ministarstvu za rad i socijalnu zaštitu je donela odluku koja je imala isti br.

dosjea 5081032, a koja se odnosila na gđu Melihate Hakiqi, pri čemu je njoj pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima ODBIJENO.

12. Dana 7. septembra 2012. god., Savet za žalbe za penzije za lica sa ograničenim sposobnostima je doneo rešenje br. dosjea 5081032, kojim je odbio žalbu podnosioca i istovremeno utvrdio da je odluka prvog stepena „u potpunosti osnovana u skladu sa zakonom br. 2003/23”.
13. U obrazloženju ovog rešenja je navedeno da je prvostepena lekarska komisija pravilno i u potpunosti utvrdila činjenično stanje, činjenicom da kandidat ne ispunjava uslove iz člana 3. zakona br. 2003/23 i činjenicu da je drugostepena komisija sastavljena od medicinskih stručnjaka iz odgovarajućih medicinskih struka analizirala kompletnu zdravstvenu dokumentaciju podnosioca i ustanovila isto stanje kao u izreci prvostepene odluke.
14. Protiv ovog rešenja podnosilac zahteva je podnela tužbu Vrhovnom sudu Kosova zahtevajući ocenu zakonitosti istog.
15. Dana 27. decembra 2012. god., Vrhovni sud Kosova, odlučujući po tužbi podnosioca zahteva u postupku upravnog spora, je doneo presudu A. br. 1197/2012 kojom je tužbu podnosioca ODBIO.
16. U obrazloženju svoje presude Vrhovni sud je naglasio da je „tužena pravilno primenila materijalno pravo kada je ustanovila da tužilac nije ispunio kriterijume predviđene članom 3. Zakona o PLOS“ i da su takođe lekarske komisije sastavljene od medicinskih stručnjaka odgovarajućih struka nedvosmisleno pravilno utvrdile zdravstveno stanje podnosioca zahteva, stoga Vrhovni sud u tužbenim navodima ne nalazi dokaze da bi trebalo da se odluči drugačije ili da su odluke MRSZ protivzakonite.

Navodi podnosioca zahteva

17. Podnosilac zahteva je navela da su joj lekarske komisije Ministarstva rada i socijalne zaštite (u daljem tekstu: MRSZ) na nezakonit način uskratile “pravo na penziju za lica sa ograničenim sposobnostima” i pored toga što je ona ispunila uslove za takvu penziju, dok je Vrhovni sud Kosova, odbijajući tužbu podnosioca u postupku upravnog spora, takođe izvršio isto kršenje, zato što podnosilac zahteva tvrdi da ima stalnu ograničenu sposobnost za rad.
18. Podnosilac zahteva tvrdi da su joj osporenim presudom povređena sledeća prava koja su Ustavom zagantovana:
 - a). član 23. (Ljudsko dostojanstvo)
 - b). član 24. (Jednakost pred zakonom)
 - c). član 25. (Pravo na život)

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Ustavni sud, da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, prvo treba da oceni da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom.

20. U vezi s tim, Sud se poziva na član 113.7. Ustava koji određuje:

„Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

21. Sud, takođe uzima u obzir:

Pravilo 36. Poslovnika o radu Ustavnog suda gde se navodi:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

...

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”

22. Pozivajući se na zahtev podnosioca i na prava zagantovana Ustavom, za koje se navodi da su prekršena, Sud konstatuje da je članom 51. Ustava [Pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu] u stavu 2. jasno određeno: *„Osnovno socijalno osiguranje koje se odnosi na nezaposlenost, bolest, ograničene sposobnosti i starost, se reguliše zakonom.”*:

23. Iz pravnog definisanja člana 51. Ustava, jasno se može videti da se socijalna zaštita za “ograničene sposobnosti, nezaposlenost i starost” reguliše zakonom, u ovom slučaju pitanje penzija za lica sa ograničenim sposobnostima je regulisano Zakonom o penzijama za lica sa ograničenim sposobnostima na Kosovu br. 2003/23, usvojenim u Skupštini Kosova 6. novembra 2003. god.

24. Postupak podnošenja zahteva i ispunjavanja uslova za uživanje ovog prava je predviđen ovim Zakonom, kao i pravo na žalbu na odluke kada stranke nisu zadovoljne odlukama u vezi sa njihovim zahtevima.

25. Upravne komisije MRSZ su prilikom donošenja odluke od 21. maja 2012. god. i rešenja od 7. septembra 2012. god., postupale upravo u skladu sa odredbama ovog Zakona, štaviše, Vrhovni sud ih je za vreme razmatranja njihove zakonitosti u postupku upravnog spora svojom konačnom presudom A. br. 1197 od 27. decembra 2012. god. ocenio kao potpuno zakonite i osnovane.

26. Ustavni sud je, razmatrajući navode podnosioca zahteva o kršenju člana 23. (Ljudsko dostojanstvo), člana 24. Ustava (Jednakost pred zakonom) i člana 25. (Pravo na život) našao da pred ovim Sudom podnosilac zahteva nije iznela činjenice koje bi potkrepile njene navode, jer u stvari osim konstatacije da je ispunila uslove za penziju ona nije pružila dokaze koji bi potkrepili navodne o povredi niti je dokazala od kojih je sudskih ili upravnih organa nejednako tretirana.

27. Ustavni sud nije sud koji nalazi činjenice i ovom prilikom želi da naglasi da je utvrđivanje pravilnog i potpunog činjeničnog stanja u potpunoj nadležnosti redovnih sudova, a u ovom slučaju i upravnih organa, i da je njegova uloga samo da obezbedi poštovanje prava zagarantovanih Ustavom i stoga ne može da postupi kao "sud četvrtog stepena", (*vidi, mutatis mutandis, odnosno Akdivar protiv Turske 16. septembra 1996. god., R.J.D, 1996-IV, stav 65*).
28. Ustavni sud ima supsidijarnu ulogu u poređenju sa redovnim domaćim sudskim ili upravnim sistemima, i poželjno je da nacionalni sudovi ili nadležni upravni organi koji imaju nadležnost za delotvorno odlučivanje prvo imaju priliku da odluče o pitanjima usaglašenosti unutrašnjeg prava sa Ustavom (*vidi odluku ESLJP -A, B i C protiv Irske [VK], § 142*).
29. Prosta činjenica da su podnosioci zahteva nezadovoljni ishodom slučaja ne može da im služi kao pravo da podnesu opravdani zahtev u vezi sa kršenjem člana 31. Ustava (*vidi mutatis mutandis presudu ESLJP, zahtev br. 5503/02, MezturTiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, presuda od 26. jula 2005. god.*).
30. U istim uslovima i okolnostima, Ustavni sud je postupio na isti način i u slučaju KI 101/11 kad je doneo rešenje o neprihvatljivosti kojim je odbio kao očigledno neosnovan zahtev podnet pred Sudom.
31. Pod ovim okolnostima, podnosilac zahteva nije „u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju” stoga, Veću za razmatranje predlažem da, u skladu sa pravilom 36. stavom 2. tačkom c) i d), odbije zahtev kao očigledno neosnovan i,

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113. Ustava i pravilom 36.2. tačkama c) i d) Poslovnika o radu, na sednici održanoj 14. juna 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona o Ustavnom sudu i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani